

інтеграційна взаємодія підприємств науки і освіти з виробничими підприємствами за підтримки державних структур. Найбільш ефективно процес кластеризації здійснюється в регіонах, які активно створюють інноваційну інфраструктуру для підкріплення промислового потенціалу науково-інноваційним і освітнім потенціалом [2]. У даному контексті ефективність інноваційного процесу для забезпечення цілей інноваційного розвитку національної економіки значною мірою залежить від результативності функціонування економічних інститутів, які забезпечують сталий розвиток народного господарства. Основоположним напрямом розвитку економічних інститутів є підтримка малого інноваційного підприємництва, стимулювання входу на ринок нових компаній, формування інноваційної інфраструктури.

Таким чином, вчені і практики, розглядаючи з різних точок зору кластерні моделі об'єднання організацій в ефективні економічні структури, приходять до висновку, що вони можуть бути тими імпульсами, які при вдалій концентрації виробництва, його спеціалізації, використанні сучасних досягнень комунікації, координації, кооперації та співпраці допоможуть знайти точки зростання кожного конкретного регіону, забезпечуючи його перемогу в конкурентній боротьбі. Як наслідок в різних країнах зростає інтерес до формування та підтримки кластерів, відбувається активізація урядової політики в цій сфері.

Література:

1. Заиченко С.А. Центры превосходства в современной научной политике // Форсайт. – 2005. – №1 (5). – С. 42-50.
2. Фияксель Э.А. Организация структуры регионального венчурного кластера // Инновации. – 2007. – №11 (109). – С. 88-90.

*Паршин С.В.,
аспірант,*

Полтавський університет економіки і торгівлі

МЕТОДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах функціонування ринкової економіки, господарюючим суб'єктам все більш очевидною стає необхідність оптимізації процесів управління конкурентоспроможністю та систематизацією знань, що здатні їй сприяти. Для суб'єктів, що працюють в умовах зростаючої конкуренції на своїй частці ринку, життєво важливою стає здатність збирати, накопичувати та використовувати інформацію, необхідну для зменшення невизначеності щодо реального стану всіх елементів ринку (середовища, споживачів і, особливо, конкурентів).

На сьогоднішній день не існує поширених уніфікованих підходів до організації процесу роботи з інформацією та її подальшого використання у стратегічному плануванні. Це зумовлено необхідністю враховувати особливості кожної галузі, що видається надзвичайно складним завданням. Натомість відомий цілий ряд методів, що використовуються підприємствами незалежно від специфіки їх діяльності. Варто виділити кілька основних класів завдань, що такі методи найчастіше вирішують:

1. Пошук релевантної інформації, формування бази первинних даних (Raw Data Gathering).

2. Аналіз даних – їх просіювання, групування (Data Mining, Data Clustering, Data Classification) з метою виявлення неочевидних закономірностей [1].

3. Стратегічне планування з використанням отриманої на етапі аналізу інформації. Для вирішення подібних завдань використовують такі поширені аналітичні методи, як SWOT (сили, слабкості, можливості, загрози), PEST (політичні, економічні, соціальні, технологічні фактори), SCOPE (ситуація, компетенція, перешкоди, можливості, очікування) та ін.

Серед методів формування бази первинних даних значного розвитку в останні роки набуває Web Mining, тобто вилучення даних, доступних через публічні мережі, включаючи, звісно, Інтернет. Поряд з обов'язковим збором внутрішніх відомостей (статистика продажів, дані клієнтів тощо), Web Mining може слугувати цінним

джерелом інформації про діяльність конкурентів та актуальний стан ринку, тобто даних, які іншими шляхами здобути надзвичайно важко або й взагалі неможливо. До початку активного проникнення мережевих технологій в усі сфери суспільства єдиною альтернативою сучасного Web Mining був «ручний» моніторинг стану ринку та конкурентів.

Найбільшого розвитку, серед аналітичних інструментів, за останні роки здобув Data Mining. Цей процес часто позиціонується як критично важлива ланка інформаційно-аналітичного забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства. З цим твердженням важко сперечатися, оскільки саме завдяки просвіту слабо систематизовані масиви даних переходять у структуровану форму, придатну для використання у процесі прийняття рішень [1]. У контексті завдань, що вирішує Data Mining, варто відзначити майже відсутній методологічний зв'язок з методами стратегічного планування, а це, в свою чергу, може стати на заваді ефективній взаємодії між менеджментом організації та її аналітикою.

Стратегічне планування – термінальний пункт для попередньо проаналізованої, готової для використання особами, що приймають рішення, інформації. Окрім класичного методу SWOT аналізу, відомого ще 1960-х років, усе частіше можна зустріти альтернативи, як формалізовані (PEST, SCOPE – згадані вище), так і позиціоновані як еластичні (SOAR – сили, можливості, прагнення, результат). Значна кількість методів стратегічного планування дублює деякі аспекти одне одного та часто використовується в задачах, не властивих кожному окремому методу. Таким чином, їх набір потребує систематизації та уточнення призначення.

Різномірність та неузгодженість умов застосування вищезгаданих методів становить значну проблему. Незважаючи на те, що їх фрагментарне використання здатне поліпшити ефективність інформаційно-аналітичної системи, лише синергетичний ефект від їх поєднання може дати дійсно значне зменшення ймовірності прийняття хибних управлінських рішень. Такого ефекту можна досягти шляхом формалізації процесу вибору згаданих методологій таким чином, щоб обрана для кожного завдання, максимально ефективно взаємодіяла з усіма його ланками.

Література:

1. Semionidis A. Agent intelligence through data mining. – Т. : Springer, 2008. – 215 р.

Первозова І.В.,

доцент, к.е.н.,

Івано-Франківський національний технічний університет

нафти і газу,

Гой Т.П.,

доцент, к.ф.-м.н.,

Кондур О.С.,

доцент, к.ф.-м.н.,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ІДЕНТИФІКАЦІ РИЗИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

В основі економічної експертизи як дослідження лежать відомі емпіричні дані та наукові факти, призначення яких полягає у встановленні предмета експертизи, виявленні видів зв'язків між дослідними даними, визначенні можливості реалізації поставленої мети. Для експертної діяльності може бути властивий управлінський ризик, який зумовлюється низьким рівнем компетентності експерта-економіста (наприклад, коли надто малий експертний стаж); неможливістю запиту додаткових документів для вивчення; нечітким плануванням експертного дослідження тощо.

Для вирішення задачі оцінки компетентності та адекватності суджень і висновків експерта нами запропонована побудова концептуальної та формалізованої схем проведення аналізу дій і висновків експерта у визначеній ситуації прийняття рішень. При побудові враховуються наступні чинники, які впливають на процес прийняття рішення: 1) досвід роботи експерта в галузі (з урахуванням кількості справ, до вирішення яких він залучався за останні *n* звітних періодів, рівень його репутації та компетенції); 2) кількість правових колізій щодо можливостей неоднозначного трактування окремих положень законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють порядок нарахування й сплати податку; 3) фактичні дані бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання та відповідність таких даних реально проведеним операціям, активам і пасивам підприємства.

На попередньому етапі аналізу формується інформаційна база по кожному експерту-економісту. Формалізований етап аналізу